

INFORMATOR ZA DRŽAVNO TAKMIČENJE IZ ISTORIJE

Gimnazije i Srednje škole (mogu se prijaviti i nadareni učenici 1, 2, 3. i 4. razreda)

Učenici rješavaju zadatke iz sljedećih oblasti:

1. Računanje vremena, periodizacija, pomoćne historijske nauke.

2. Praistorija: Periodizacija praistorije; Svakodnevni život ljudi u praistoriji; Društvena organizacija; Kultura; Iliri.

3. Rane civilizacije: Mesopotamija, Egipat, Indija, Kina, Fenikija, Palestina, Krit, Maje, Acteka, Inka.

4. Antička Grčka: Mikena; Homerovo doba; Polisi; Helenističko doba.

5. Antički Rim: Civilizacije zapadnog Sredozemlja; Rimsko društvo u doba kraljeva i republike; Principat, Carstvo; Propast Rimskog carstva; Kultura i vjerska misao; Iliri.

6. Rani srednji vijek: Velika seoba naroda; Feudalna država i društvo; Vizantija do XIII vijeka; Hrišćanska crkva i njeno ustrojstvo; Arabljani i islam.

7. Južni Sloveni u ranom srednjem vijeku: Stari Sloveni i njihove seobe; Prve države Južnih Slovena; Duklja; Zeta u doba Vojislavljevića.

8. Evropa u razvijenom i poznom srednjem vijeku: Opšti privredni razvoj; Rimokatolička crkva; Velike monarhije; Vizantija (1204-1453); Mletačka republika; Srednjovjekovna kultura; Jevreji u srednjem vijeku.

9. Južni Sloveni od XII do sredine XIV vijeka: Srbija; Zeta u doba Nemanjića; Bosna; Dubrovnik; Kultura Južnih Slovena

10. Balkansko poluostrvo u vrijeme osmanskih osvajanja: Osmansko carstvo; Albanci u srednjem vijeku; Srbija i Bosna u vrijeme osmanskih osvajanja; Zeta u doba Balšića; Zeta/ Crna Gora u doba Crnojevića; Privredne i kulturne prilike u Zeti u doba Balšića i Crnojevića.

11. Novi vijek od kraja XV do kraja XVIII vijeka: Prilike u Evropi od kraja XV do kraja XVII vijeka; Reformacija i katolička obnova; Velike sile na Balkanu u XVI i XVII vijeku; Balkanski narodi između Osmanskog carstva i Habsburške monarhije; Crna Gora u XVI i XVII vijeku; Apsolutne monarhije; Ulazak Crne Gore na evropsku političku scenu tokom XVIII vijeka; Ratovi i revolucije 1775-1815.

12. Stvaranje modernih država: Prva industrijska revolucija; Balkan krajem XVIII i početkom XIX vijeka; Crna Gora u vrijeme Petra I – začeci državne organizacije; Političke i državne prilike u Evropi 1815 - 1848; Balkanski narodi između Osmanskog i Habsburškog carstva u prvoj polovini XIX vijeka; Istočno pitanje; Crna Gora u doba Petra II; Crna Gora u doba knjaza Danila; Evropa i SAD u drugoj polovini XIX vijeka; Druga industrijska revolucija; Uspon nacionalnih pokreta na Balkanu do Berlinskog kongresa; Crna Gora u doba knjaza Nikole do početka Veljeg rata; Velika istočna kriza; Velji rat 1876-1878 i međunarodno priznanje nezavisnosti Crne Gore.

13. Balkan od Berlinskog kongresa do Prvog svjetskog rata: Prilike na Balkanu od Berlinskog kongresa Balkanskih ratova; Crna Gora od Berlinskog kongresa do prvog ustava; Doba parlamentarizma 1905 - 1912; Kulturno prosvjetne prilike u Crnoj Gori 1878-1912.

14. Svijet početkom XX vijeka: Svijet i Balkan početkom XX vijeka; Crna Gora početkom XX vijeka.

15. Prvi svjetski rat: Izbijanje i tok Prvog svjetskog rata; Crna Gora u Prvom svjetskom ratu; Stvaranje jugoslovenske države.

16. Svijet između dva svjetska rata: Društveni sistemi u Evropi između dva rata; Kraljevina SHS/Jugoslavija; Crna Gora u Kraljevini SHS / Jugoslaviji.

17. Drugi svjetski rat: Izbijanje i tok Drugog svjetskog rata; Jugoslavija u Drugom svjetskom ratu; Crna Gora u Drugom svjetskom ratu.

18. Svijet u drugoj polovini XX vijeka: Svijet u prvim poslijeratnim decenijama; Jugoslavija u poslijeratnim decenijama; Crna Gora u socijalističkoj Jugoslaviji; Svijet krajem XX vijeka; Kriza i raspad SFRJ.

Literatura:

- Istorija za prvi razred gimnazije, Podgorica 2007.
Istorija za drugi razred gimnazije, Podgorica 2008.
Istorija za treći razred gimnazije, Podgorica 2009.
Istorija za četvrti razred gimnazije, Podgorica 2010.
V. A. Avdijev, Istorija starog istoka, Beograd 1948.
A. D. Udalcov, E. A. Kosminski, O. L. Vanštajn, Istorija srednjeg veka, Beograd 1960.
D. R. Živojinović, Uspon Evrope (1450-1789), Beograd 1995.
Č. Popov, Građanska Evropa 1770-1871, I-II, Novi Sad 1989.
Č. Popov, Građanska Evropa (1770-1870). Društvena i politička istorija Evrope 1871-1914), Novi Sad 2010.
Č. Popov, Od Versaja do Danciga, Beograd 1976.
V. Alink, N. Anić, P.A. Audeman, J. Bank, Drugi svetski rat, I-III, Beograd 1980.
V. Laker, Istorija Evrope 1945-1992, Beograd 1999.
B. Petranović, Istorija Jugoslavije 1918-1988, I-III, Beograd 1988.
Žarko Šćepanović, Kratka istorija Crne Gore (Od najstarijih vremena do 1796), Podgorica 2002.
Živko Andrijašević, Kratka istorija Crne Gore 1496-1918, Bar 2000.
Istorija Crne Gore I-IV, Titograd 1975, Podgorica 2004.
Dragoje Živković, Istorija crnogorskog naroda, I-III, Cetinje 1991-1997.
Poštovani takmičari, predlažemo da posjetite sljedeće korisne linkove:
www.Istorija.Net
lt.wikipedia.org/wiki/istorija
www.rodoslovlje.com
sr.wikipedia.org/sr-e/ИсторИја Црне Горе
www.montenet.com/history/
www.Montenegrina.net
tagtag.com/monteistoria/

Istorija je predmet koji svojim sadržajima, u pogledu obrazovanja, pruža učenicima/ama mogućnost da se upoznaju sa svim značajnijim društvenim fenomenima i procesima koji su suštinski uticali na razvitak civilizacije. A

razumijevanje prošlosti i evolucije ljudskog društva omogućava lakše i dublje poimanje savremenih procesa i događaja.

U vaspitnom pogledu istorija ima veoma značajnu ulogu u formiranju nacionalnog identiteta i razvoju ličnosti, kao i u razumijevanju drugih naroda i vjerskih zajednica bez predrasuda, čime doprinosi izgradnji društva na demokratskim principima.

Jedan od najboljih načina za dostizanje potpunijeg poznavanja i razumijevanja istorije je takmičenje. Zdrava konkurencija, u duhu saradnje i tolerancije, predstavlja izuzetan podsticaj za ulaganja truda i postizanje najboljih rezultata.

Ciljevi takmičenja iz istorije su brojni:

- stimulisanje intelektualne radoznalosti učenika na polju istorije,
- podsticanje korišćenja literature,
- identifikovanje i davanje priznanja nadarenim učenicima/ama,
- popularizacija naučnih znanja iz istorije i naučnog pristupa u tumačenju istorijskih procesa i fenomena,
- razmjena ideja i znanja između naučnih radnika, nastavnika i učenika,
- stimulisanje nastavnika za poboljšavanje svog pedagoškog rada.

Takmičenje iz istorije je, takođe, jedan od značajnih pokazatelja školama kakva je njihova situacija u odnosu na ostale škole: da li prednjače ili drže korak ili, eventualno, treba da ulože dodatne napore kako bi omogućili svojim učenicima da budu konkurentni u daljim nivoima školovanja.